

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku M. S.-S.
przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny
w [...]
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 stycznia 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację M. S.-S. od wyroku z dnia 21 maja 2012 r., którym Sąd Okręgowy w W. oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji z dnia 25 stycznia 2009 r. i z dnia 25 stycznia 2010 r. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Oddziału Regionalnego w [...], na podstawie których wnioskodawczynie została wyłączona z rolniczego ubezpieczenia społecznego od 1 października 2004 r.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie przepisów postępowania w sposób, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 382 w związku z art. 278 § 1 i art. 286 oraz art. 316 § 1 i art. 233 § 1 k.p.c., polegające na przyjęciu jako podstawę orzeczenia błędnych ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji i oddaleniu apelacji oraz tym samym utrzymaniu w mocy wyroku tego Sądu oraz nierozstrzygnięcie przez Sąd pierwszej instancji co do istoty

sprawy, gdyż wnioskodawczyni złożyła odwołanie od dwóch decyzji organu rentowego: z dnia 25 stycznia 2010 r., [...] oraz z dnia 25 stycznia 2010 r., [X.]. Tymczasem zarówno z treści wyroku Sądu Okręgowego jak i uzasadnienia wyroku tego Sądu wynika, że nie odniósł się on do odwołania od decyzji o znaku [...]. Oznacza to, że Sąd Okręgowy nie rozstrzygnął o całości żądań wnioskodawczyni i nie orzekł o istocie sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniony został w pierwszej kolejności potrzebą rozstrzygnięcia występujących w sprawie istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie: 1) czy umowa prywatna dzierżawy gruntu rolnego zawarta przez wnioskodawczynię z rolnikiem w okolicznościach i na warunkach opisanych w zaskarżonym wyroku dla celów ubezpieczenia społecznego rolników spełnia przesłanki, o których mowa w art. 28 ust.1, ust. 4 pkt 3 oraz art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) oraz przepisach ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (jednolity tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) i wywiera skutek prawny w zakresie stwierdzenia przez organ rentowy na tej podstawie ustania ubezpieczenia społecznego wnioskodawczyni w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 1 stycznia 2004 r.; 2) „czy w sytuacji podniesionych zarzutów apelacyjnych zawartych w przedmiotowej apelacji i ich uzasadnieniu” z chwilą przejścia wnioskodawczyni na bezterminową emeryturę rolniczą przyznaną przez Prezesa KRUS - Oddział Regionalny w [...] w miesiącu lutym 2010 r., zasadne jest wydanie przez rolniczy organ rentowy zaskarżonych decyzji. Ponadto skarżąca wskazała na oczywiste naruszenie przepisów postępowania wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej, przez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji jako własnych ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, nierozstrzygnięcie przez Sąd Okręgowy o całości żądań, a tym samym nieorzeczenie przez ten Sąd o istocie sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Poprzestanie w tym zakresie na sformułowaniu podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu jest niewystarczające, bo chociaż przy konstruowaniu obu wymaganych elementów skargi argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie tych powołanych w podstawach kasacyjnych przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania już tylko dlatego, że formułowane przez nią wątpliwości nie odnoszą się do przepisów powołanych w podstawie kasacyjnej, ograniczonej do zarzutów obrazy prawa procesowego.

Nie zachodzi również oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Ta przesłanka występuje wówczas gdy skarżący wskaże, w czym - w jego ocenie - wyraża się

„oczywistość” zasadności skargi oraz poda argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” i w sposób oczywisty (*prima facie*) prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia. Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość naruszenia wskazywanych przepisów (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I UK 382/11, LEX nr 1215133 i orzeczenia tam powołane).

Skarżąca nie wykazuje tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność, gdyż - pomijając, że Sąd pierwszej instancji orzekł w przedmiocie odwołania od decyzji rolniczego organu rentowego znak [...], co wynika z komparacji jego wyroku - nie tylko że nie przeprowadza w tym zakresie żadnego wyводу jurydycznego, ale nawet nie wskazuje przepisu stosowanego w postępowaniu apelacyjnym, którego naruszenie przez Sąd drugiej instancji miałoby stanowić o oczywistej wadliwości zaskarżonego wyroku, a odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia nie może być uznane za wystarczające. Skarżąca zdaje się przy tym pomijać, że skarga kasacyjna przysługuje od wyroku sądu drugiej, a nie pierwszej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.